

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ

У рамках проєкту
Національного фармацевтичного університету
«ФАРМАЦЕВТИЧНІ НАУКОВІ ШКОЛИ СЛОБОЖАНЩИНИ»
до 15-річчя наукової школи професора *Алли КОТВИЦЬКОЇ*

«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

МАТЕРІАЛИ
Х МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

28 травня 2025 року

Харків
НФаУ
2025

її використовують 55,7% опитаних. Інші поширені системи – «СКАРБ» (15,7%) та «Helsi» (15,12%). Серед користувачів МІС 92% вказали, що система інтегрована у їх програмне забезпечення, лише 8% користуються веб-версією. Щодо загального рівня задоволеності МІС: 45,6% респондентів задоволені функціоналом, 28% повністю задоволені, 16,2% частково задоволені, а 1,8% виявили незадоволення. 8,4% утримались від відповіді. Основними проблемами при використанні МІС є технічні труднощі (зависання, повільна робота, збої), складність авторизації (19,2%), нестабільний інтернет (особливо в сільській місцевості), незрозумілий інтерфейс, обмеження у відпуску ЛЗ за електронним рецептом, а також помилки лікарів при виписуванні рецептів.

За результатами проведеного опитування визначено високий рівень обізнаності та використання МІС серед фармацевтів, що свідчить про позитивну динаміку цифрової трансформації у системі охорони здоров'я. Разом з тим, дослідження виявило ряд проблем, з якими стикаються фармацевти: технічні збої, складнощі з авторизацією, потреба у ручному введенні даних, нестабільне інтернет-з'єднання в окремих регіонах. Для вирішення зазначених проблем доцільно вжити заходів з удосконалення технічного забезпечення МІС, оптимізації авторизаційних процедур, підвищення цифрової грамотності фармацевтів, розширення функціональних можливостей МІС, а також покращення логістики та комунікаційної взаємодії в рамках ЕСОЗ.

АНАЛІЗ РІВНЯ ОХОПЛЕННЯ ПРОФІЛАКТИЧНИМИ ЩЕПЛЕННЯМИ В УКРАЇНІ

Стегнієнко К.Р., Корж Ю.В., Терещенко Л.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

socpharm@nuph.edu.ua

Вакцинація є одним з найефективніших способів профілактики інфекційних захворювань, що дає змогу зберегти мільйони життів щороку. В Україні, особливо в умовах воєнного стану, питання охоплення населення

щепленнями набуває особливої актуальності. Низький рівень імунізації створює ризики спалахів керованих інфекцій, таких як кір, поліомієліт, дифтерія та інші.

Метою дослідження є аналіз поточного стану вакцинації в Україні, включаючи статистичні показники рівня охоплення щепленнями, виявлення основних проблем щодо досягнення рекомендованого рівня імунізації

Матеріалами дослідження було обрано офіційні дані Центру громадського здоров'я МОЗ України та щодо охоплення профілактичними щепленнями за Національним календарем вакцинації станом на 1 січня 2025 року та Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ). Також аналітичні матеріали, наукові статті, що висвітлюють проблеми вакцинації, зокрема соціальні, психологічні та організаційні чинники, які впливають на рівень імунізації населення.

За визначенням ВООЗ імунізація – це процес формування стійкого імунітету до інфекційних захворювань, що досягається шляхом введення вакцин. Завдяки щепленням можна ефективно запобігти розвитку низки небезпечних інфекційних хвороб, таких як кашлюк, дифтерія, правець, кір, краснуха, поліомієліт, епідемічний паротит, а також гепатити В, пневмококова, гемофільна, менінгококова інфекції, вітряна віспа, ротавірусна та папіломавірусна інфекції. Варто зазначити, що імунізація є ключовим компонентом системи громадського здоров'я, оскільки дозволяє знизити рівень захворюваності, смертності та економічних витрат, пов'язаних із лікуванням інфекцій, які можна попередити за допомогою вакцинації.

За результатами аналізу офіційних даних Центру громадського здоров'я МОЗ України даних станом на 01.01.2025 р. визначено, що рівень охоплення профілактичними щепленнями за Національним календарем вакцинації не досягає рекомендованого нормативу ВООЗ у 95%. Зокрема, вакцинація проти туберкульозу (БЦЖ) здійснена у 92,8% дітей від запланованої кількості, тоді як вакцинація проти гепатиту В становить лише 83,2%. За комбінованою схемою вакцинації проти кору, паротиту та краснухи 91,4% дітей віком 1 рік отримали відповідне щеплення, а цей показник серед дітей шестирічного віку знизився до 83,4%. У разі вакцинації проти дифтерії та правця спостерігаються наступні

показники: 83,3% дітей до 1 року, 86,8% дітей у віці 18 місяців, 77,0% для дітей шестирічного віку та 82,1% для підлітків 16 років отримали щеплення відповідно до плану. Аналогічно, охоплення вакцинацією проти поліомієліту демонструє показники 87,8% для дітей до 1 року, 87,3% для дітей віком 18 місяців, 83,6% для дітей шестирічного віку та 60,7% для дітей віком 14 років. Найвищим рівнем охоплення відзначається вакцинація проти ХІВ-інфекції, де 94,6% дітей до 1 року та 92,7% однорічних дітей отримали відповідне щеплення.

Аналіз динаміки змін показників за останній період свідчить, що незважаючи на певне покращення показників у ранніх вікових групах, загальна тенденція залишається незадовільною, особливо серед старших вікових категорій. Порівняння отриманих даних із рекомендованим стандартом ВООЗ, який встановлює рівень охоплення щепленнями не менше 95%, однозначно вказує на існуючі проблеми в організації проведення профілактичних заходів, що вимагають впровадження додаткових заходів для покращення ситуації та зміцнення колективного імунітету населення.

Далі нами на підставі узагальнення даних наукової літератури визначено основні чинники, що заважають досягненню високого рівня охоплення профілактичними щепленнями в Україні. Так, одним із найсуттєвіших бар'єрів є недовіра до вакцинації, яка значною мірою формується під впливом дезінформації та поширення неправдивих відомостей у медіапросторі, зокрема в соціальних мережах. Крім того, низький рівень поінформованості населення щодо ризиків інфекційних захворювань та переваг вакцинації сприяє негативному сприйняттю профілактичних заходів.

Серйозною проблемою також є обмежений доступ до медичних послуг у сільських та віддалених районах, що погіршує можливості своєчасної вакцинації. Окрім цього, недосконалість системи обліку щеплень ускладнює моніторинг дотримання Національного календаря вакцинації. Важливими технічними перешкодами залишаються логістичні труднощі та проблеми зі зберіганням вакцин, що знижують ефективність і якість імунізації.

До медичних факторів, які негативно впливають на рівень охоплення щепленнями, належать помилкові протипоказання, через які вакцинацію часто відкладають або від неї відмовляються. Крім того, недостатній рівень підготовки медичних працівників у сфері комунікації з пацієнтами та відсутність єдиного підходу до надання інформації про протипоказання.

Згідно з даними дослідження Центру громадського здоров'я МОЗ України, для підвищення рівня охоплення щепленнями в Україні необхідно реалізувати низку заходів: проводити масштабні інформаційні кампанії для підвищення обізнаності населення та боротьби з дезінформацією, впроваджувати сучасні електронні системи обліку вакцинації, покращувати рівень підготовки медичних та фармацевтичних працівників щодо комунікації та імунопрофілактики, а також забезпечити доступність щеплень для вразливих груп населення шляхом розвитку мобільних пунктів та оптимізації логістики.

За результатами проведеного аналізу визначено, що рівень охоплення профілактичними щепленнями в Україні станом на 1.01.025 р. залишається нижчим за рекомендований ВООЗ поріг у 95%. Встановлено, що незадовільна тенденція щодо охоплення спостерігаються серед дітей старших вікових груп, що вказує на існування організаційних, інформаційних та логістичних труднощів у імунопрофілактики.

ІНФОРМАЦІЙНІ ПОТРЕБИ НАУКОВЦІВ У СФЕРІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ/МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ

Цимбалюк О.В.

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького,
м. Львів, Україна

gradst_tsymbaliuk_oleh@meduniv.lviv.ua

Вступ. У сучасних умовах цифровізації науки зростає значення якісного інформаційного забезпечення дослідницької діяльності, особливо у галузі фармацевтичної та медичної хімії. Проблема доступності, релевантності та